

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการพยาบาล หลังสถานการณ์ระบาดของ ของโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

Social Media Usage Behavior for Nursing Study after the COVID-19 Outbreak of Nursing Students at Princess of Naradhiwas University

ปณณิศา จรินทร์นันต์^{1*}, แวนูรมี วาเลาะห์¹, นิซูไรดา นิมุ¹
Punyisa Jarintanan^{1*}, Waenurmee Waloh¹, Nisuraida Nimu¹

(Received: October 15, 2024; Revised: May 9, 2025; Accepted: May 13, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการพยาบาล หลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาพยาบาลจำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบสอบถามรูปแบบการใช้งานอินเทอร์เน็ตและแบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ด้วยวิธีการทดสอบไคสแควร์ (Chi-Square Test)

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 89.1) โดยเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3, 2, 1 และ 4 คิดเป็นร้อยละ 31.4, 25.5, 21.8 และ 21.3 ตามลำดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทอมล่าสุด (GPA) มากที่สุดคือ ระดับดีและระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 59.1 และ 33.6 มีรายรับที่ได้ต่อเดือนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 3,000 - 5,000 บาทต่อเดือน เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และรายรับที่ได้รับต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทอมล่าสุด (GPA) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\chi^2 = 5.992, p = .05$) แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีผลการเรียนในระดับดีขึ้นไปมี

¹ คณะพยาบาลศาสตร์มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

¹ Faculty of Nursing Princess of Naradhiwas University

*Corresponding Author: punyisa.j@pnu.ac.th

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ดังนั้น ควรมีการสนับสนุนการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ที่สะดวกและมีคุณภาพ เพื่อเพิ่มการเรียนรู้ทางการพยาบาล

คำสำคัญ: การใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียน, หลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19, นักศึกษาพยาบาล

Abstract

The objective of this research was to examine the factors influencing nursing students' use of social media for their studies after the COVID-19 outbreak at Princess of Naradhiwas University. The study sample was composed of 220 nursing students from Princess of Naradhiwas University. The research tools included a personal information questionnaire, an internet usage pattern questionnaire, and a social media usage behavior of nursing students questionnaire. The reliability of the questionnaire was established at 0.90. Data were analyzed using descriptive statistics, and relationships were assessed using the Chi-Square Test.

The findings revealed that the majority of students were female (89.1%). Students were categorized by year of study as follows: third year (31.4 %), second year (25.5 %), first year (21.8 %), and fourth year (21.3 %). The Grade Point Averages (GPAs) were predominantly good and very good, representing 59.1% and 33.6%, respectively. The highest average monthly income reported among the students was between 3,000 and 5,000 baht. Upon analyzing the relationships, it was found that personal factors such as gender, year of study, and monthly income were not significantly related to social media usage behavior for nursing studies. However, GPA was significantly related to social media usage behavior at a statistical level of 0.05. This indicates that students with good or very good academic performance tend to engage more with social media for their nursing studies compared to other groups. Therefore, it is recommended to provide better access to convenient and quality social media resources to support nursing education.

Keywords: Using social media for learning, After the COVID-19 outbreak, Nursing students

บทนำ

การแพร่ระบาดของโควิด-19 (COVID-19) ที่ผ่านมา ส่งผลให้ทั่วโลกต้องปรับวิธีการเรียนจากในห้องเรียนมาเป็นการเรียนด้วยระบบออนไลน์ นักศึกษาจึงต้องปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ต้องใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการหาความรู้ จากการที่สื่อสังคมออนไลน์เป็นสิ่งที่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่างๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทันสมัย ช่วยให้นักศึกษาสามารถสื่อสารระหว่างนักศึกษาด้วยกันหรือกับผู้สอนได้ตลอดเวลาแม้จะอยู่คนละสถานที่ (Chuayphen et al., 2020) ในช่วงหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ประเทศไทยพบค่าเฉลี่ยการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ของวัยรุ่นสูงถึง 8 ชั่วโมง 57 นาทีต่อวัน (EDTA, 2022) เพื่อตอบสนองทั้งด้านการเรียน ความบันเทิง และการสื่อสาร (Bumrungsri et al., 2021; Mettathamrong et al., 2020)

สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ หรือ แพลตฟอร์มออนไลน์ที่นำมาเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถสร้าง แบ่งปัน แลกเปลี่ยนเนื้อหา ความคิดเห็น และมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน เพื่อตอบสนองต่อการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ และพัฒนาทักษะต่างๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน ผู้สอนและผู้เรียนสามารถใช้สื่อเหล่านี้ในการเข้าถึงข้อมูล ติดต่อสื่อสาร ทำงานร่วมกัน และสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา (Chuayphen et al., 2020; Santhuenkaew et al., 2024) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เป็นอีกสถาบันที่มีการปรับการเรียนการสอนให้เป็นรูปแบบออนไลน์โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์หลายรูปแบบ เพื่อตอบรับกับนโยบายการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด-19 (COVID-19) ของภาครัฐ ส่งผลให้นักศึกษาต้องเปลี่ยนวิธีการเรียนรู้จากในห้องเรียนเป็นการเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แม้ปัจจุบันสถานการณ์โควิด-19 ภาครัฐมีการประกาศเปลี่ยนจากภาวะโรคระบาดไปสู่โรคประจำถิ่น และสามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามปกติ แต่คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ยังคงเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบปกติผสมผสานกับการเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เนื่องจากมีการศึกษาพบว่าการเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ต่อนักศึกษาได้ดีกว่าการเรียนในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว (Leelathakul & Chaipah, 2013) เพราะสื่อสังคมออนไลน์มีรูปแบบการสื่อสารทั้งชนิดภาพ ตัวอักษร และเสียง ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ช่วยให้สมองรับข้อมูลและจดจำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (Mayer, 2002) และยังพบว่า นักศึกษาที่เรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์มีแนวโน้มผลการเรียนดีกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Cheung et al., 2011) โดยพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ตั้งอยู่บนแนวคิดการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (Uses and Gratification Theory) ที่ผู้ใช้งานหรือผู้รับสารจะเลือกใช้งาน รับเนื้อหาข่าวสารที่ตอบสนองความต้องการและความพึงพอใจ

ของตน (McCombs & Becker, 1979) โดยเฉพาะในวัยรุ่น ที่ต้องการความรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ สื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นสิ่งที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการดังกล่าวได้เป็นอย่างดี

แม้จะมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในหลายแง่มุม แต่ยังคงขาดข้อมูลที่เจาะจงเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในภาคใต้หลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเชิงบวก สร้างการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน อันจะส่งผลดีต่อกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพยาบาลให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาล หลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาล หลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ (The Uses and Gratification Theory) (Jerasopon et al., 1998) เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาล หลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยอธิบายกรอบแนวคิดของแนวคิดและทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจ ดังนี้

ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ (Jerasopon et al., 1998) เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญที่ผู้รับสารใช้ตัดสินใจเลือกใช้สื่อและเนื้อหาที่ตอบสนองความต้องการของตนเอง โดยการตัดสินใจในการรับสื่อ ผู้รับสารจะพิจารณาจากความต้องการของตนเองว่ามีความต้องการอะไร จากสื่อหรือรูปแบบในการสื่อสารอย่างไร และสารนั้นตอบสนองความต้องการของตนได้อย่างไร โดยปัจจัยที่ต้องคำนึงถึงเพื่อพิจารณาผู้รับสาร ประกอบด้วย

1. ความต้องการของผู้รับสาร ผู้รับสารย่อมมีความต้องการข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับตนเอง โดยมีความรวดเร็ว สอดคล้องกับความเชื่อ ทักษะ ค่านิยมของผู้รับสาร

2. ความแตกต่างของผู้รับสาร ได้แก่

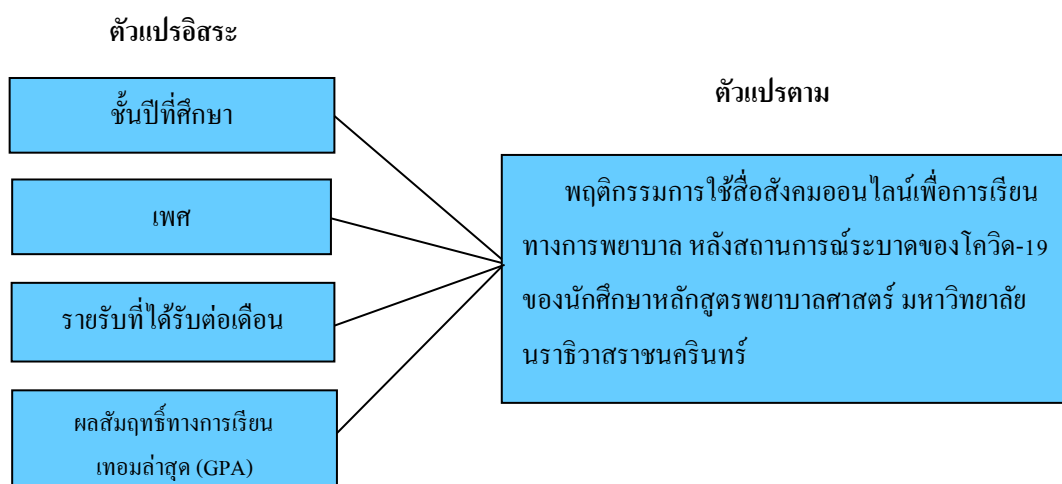
2.1 อายุ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการคิดของบุคคล อายุที่ต่างกัน ย่อมมีความต้องการข้อมูลและความสนใจที่แตกต่างกัน

2.2 เพศ เพศหญิงและเพศชายมีความแตกต่างกันในเรื่องของความคิด ค่านิยม ทักษะคติ เพราะสังคมและวัฒนธรรมมีการกำหนดบทบาทของทั้งสองเพศไว้แตกต่างกัน

2.3 สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ บุคคลที่มีสถานะทางสังคม รายได้ ที่แตกต่างกัน ย่อมมีทักษะคติ ค่านิยม และเป้าหมายที่แตกต่างกัน

2.4 ระดับการศึกษา บุคคลที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีประสบการณ์การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ย่อมมีผลต่อความต้องการข้อมูลและพฤติกรรมการเลือกใช้สื่อที่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาล หลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาวิทาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ โดยใช้ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในเชิงบวก พัฒนาการรูปแบบการให้ข้อมูลและจัดระบบการเรียนรู้ให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้หรือฐานข้อมูลอันจะส่งผลดีต่อกระบวนการเรียนรู้ต่อไป

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตหลังการเรียนออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ (Jarintanan, et al., 2025)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

กลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1 - 4 ปีการศึกษา 2566 ที่เรียนในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ จังหวัดนราธิวาส โดยเป็นกลุ่มตัวอย่างที่สามารถอ่าน ฟัง และเขียนภาษาไทยได้ และยินยอมที่จะให้เข้าร่วมงานวิจัย จำนวน 220 คน

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane, (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนประชากร

$$e = \text{ค่าคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าแทนค่าสูตร} \quad n = \frac{390}{1 + 390 (0.05)^2}$$

ซึ่งคำนวณขนาดตัวอย่างได้เท่ากับ 198 คน เพื่อป้องกันข้อมูลที่อาจไม่ครบถ้วน ผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดตัวอย่าง 10 % จะใช้ขนาดตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 220 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการสุ่มจากจำนวนนักศึกษาที่กำลังศึกษาในคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ปีการศึกษา 2566

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาพยาบาล ประกอบด้วย เพศ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทอมล่าสุด (GPA) รายรับที่ได้รับต่อเดือน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามรูปแบบการใช้งานอินเทอร์เน็ต เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นแบบสอบถามประเภทเติมคำ และเลือกตอบ ประกอบด้วย อุปกรณ์ที่ใช้ในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต ช่วงเวลาที่ใช้อินเทอร์เน็ต ระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้อินเทอร์เน็ตในแต่ละวัน ระยะเวลาที่ใช้ในการหาความรู้

ทางสื่อสังคมออนไลน์ในแต่ละวัน ประเภทของสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ รายจ่ายค่าอินเทอร์เน็ตต่อเดือน วัตถุประสงค์ที่ใช้งานสื่อสังคมออนไลน์ และพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์หลังการเรียนด้วยระบบออนไลน์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ของนักศึกษาพยาบาล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยกำหนดนิยามของตัวแปร ร่างแบบสอบถามให้มีเนื้อหาเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการพยาบาล ซึ่งแบบสอบถามมีองค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านการเรียนรู้ทางการพยาบาล 10 ข้อ ด้านการติดต่อสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ 10 ข้อ และด้านความบันเทิง 10 ข้อ รวมทั้งหมด 30 ข้อ มีลักษณะการวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ ปฏิบัติเพิ่มขึ้น ปฏิบัติเท่าเดิม ปฏิบัติน้อยลง ปฏิบัติน้อยลงมาก ไม่เคยปฏิบัติ และมีข้อคำถามแบบเดิมคำถามเกี่ยวกับสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้เพื่อการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ในการใช้และนำไปใช้

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. หลังจากผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัย เพื่อให้ช่วยพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาและความถูกต้องเหมาะสมของภาษาที่ใช้

2. นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (Validity) ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาผ่านตามเกณฑ์ทุกข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC: Index of item objective congruence) ระหว่าง 0.67 – 1.00 เมื่อได้รับข้อเสนอแนะจึงนำมาปรับให้มีความสมบูรณ์ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับแก้สมบูรณ์แล้วเสนอต่อที่ปรึกษาโครงการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมอีกครั้ง ก่อนนำแบบทดสอบไปทดลองใช้

3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาพยาบาลศาสตร์จำนวน 30 คน ที่อาสาสมัครและไม่นำไปรวมกับกลุ่มตัวอย่าง หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha-Coefficient) ตามแบบของครอนบาค (Cronbach, 1990) โดยแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยนี้ได้รับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์จากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนราธิวาส รหัสโครงการวิจัย 11/2566 ลงวันที่ 26 มิถุนายน 2566

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ภายหลังจากโครงร่างวิจัยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ผู้วิจัยจะทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขออนุญาตเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยเข้าพบนักศึกษาพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ แต่ละชั้นปี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนของการสุ่มคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง วัตถุประสงค์ เนื้อหา ประเด็นจริยธรรม ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะประสานงานผ่านประธานนักศึกษาแต่ละชั้นปี

3. ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากจากรายชื่อประชากรทั้งหมดในแต่ละชั้นปี ให้ได้ตามกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณไว้ จากนั้นจึงเข้าพบกลุ่มตัวอย่างที่คัดเลือก โดยประสานงานผ่านประธานนักศึกษาแต่ละชั้นปี เพื่อนัดหมายวันและเวลา ผู้วิจัยกล่าวแนะนำตัว อธิบายและชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ และประโยชน์ในการเข้าร่วมการวิจัย พร้อมทั้งพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง โดยแจ้งถึงการเก็บข้อมูลเป็นความลับ ไม่มีการระบุชื่อและรายงานผลการวิจัยนำเสนอแบบภาพรวม และกลุ่มตัวอย่างมีสิทธิที่จะปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัย เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมการวิจัย ผู้วิจัยนำหนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัยให้อ่านและลงลายมือชื่อยินยอมเข้าร่วมการวิจัยเป็นลายลักษณ์อักษร กรณีต้องการถอนตัวภายหลังสามารถแจ้งผู้วิจัยได้ตามช่องทางที่ระบุในใบพิทักษ์สิทธิ

4. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดของแบบสอบถามและแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ โดยใช้ระยะเวลาในการตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นประมาณ 30 นาที หลังจากตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยให้ส่งแบบสอบถามให้ผู้วิจัยตรวจสอบ ถ้าหากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อน พร้อมสอบถามเหตุผล หากกลุ่มตัวอย่างไม่ประสงค์ให้ข้อมูล ผู้วิจัยจะเว้นว่างไว้ หลังจากนั้นผู้วิจัยจะเก็บเอกสารใส่ซองปิดผนึกพร้อมกล่าวขอบคุณกลุ่มตัวอย่าง

5. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ผลโดยวิธีการทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลส่วนบุคคล และพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์

2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามด้วยสถิติทดสอบไคสแควร์ (Chi - Square Test)

ผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาในครั้งนี้เป็นนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ประจำปีการศึกษา 2566 จำนวน 220 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศหญิง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 89.1 โดยมีจำนวนชั้นปีที่ 3, 2, 1 และ 4 คิดเป็นร้อยละ 31.4, 25.5, 21.8 และ 21.3 ตามลำดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทอมล่าสุด (GPA) มากที่สุดคือ ระดับดี (3.01 – 3.50) จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 59.1 ส่วนรายรับที่ได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ยสูงสุดอยู่ที่ 3,000 - 5,000 บาทต่อเดือน จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 56 และ รายรับที่ได้ต่อเดือนโดยเฉลี่ยน้อยกว่า 3,000 บาทต่อเดือน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 36 (Table 1)

Table 1 Number and percentage of the sample classified according to personal information (n = 220)

Personal Information	n	%
Gender		
Male	24	10.9
Female	196	89.1
Year of study		
First-year student	48	21.8
Second-year student	56	25.5
Third-year student	69	31.4
Fourth-year student	47	21.3
Grade Point Average (GPA)		
Excellent (3.51 – 4.00)	74	33.6
Good (3.01 – 3.50)	130	59.1
Fairly Good (2.51 – 3.00)	16	7.3
Income received per month		
More than 5,000 baht/month	19	8.6
3,000 – 5,000 baht/month	123	55.9
Less than 3,000 baht/month	78	35.5

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้อุปกรณ์ที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ สมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 71.4 รองลงมาคือ แท็บเล็ต/ไอแพด คิดเป็นร้อยละ 28.6 โดยช่วงเวลาที่นักศึกษาเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ เวลาหลังเลิกเรียน 21.01 - 24.00 น. คิดเป็นร้อยละ 41.4 รองลงมาคือช่วงเวลา 18.01 - 21.00 น. คิดเป็นร้อยละ 39.5 โดยในแต่ละวันนักศึกษามีเวลาเข้าถึงอินเทอร์เน็ต 5 – 6 ชั่วโมงต่อวันมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35 รองลงมาใช้เวลามากกว่า 6 ชั่วโมงต่อวัน ร้อยละ 33.7 ระยะเวลาในการหาความรู้ในสื่อสังคมออนไลน์สูงสุด คือ 30 - 60 นาทีต่อวัน และ 1 - 2 ชั่วโมงต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 36.4 และ 34.5 ตามลำดับ โดยพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ใช้สัญญาณอินเทอร์เน็ตน้อยกว่า 5G (2G, 3G, 4G) คิดเป็นร้อยละ 72.7 รายจ่ายค่าอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ต่ำกว่า 300 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 76.8 ซึ่งภายหลังการเรียนด้วยระบบออนไลน์หลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนเพิ่มมากขึ้นเป็นจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.2 โดยสื่อสังคมออนไลน์ที่นักศึกษาเข้าใช้งานมากที่สุด คือ Google Workspace คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมาคือ ดิกต็อก (tiktok) คิดเป็นร้อยละ 33 และ ยูทูบ (Youtube) คิดเป็นร้อยละ 29 โดยใช้งานเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูล การส่งชิ้นงาน และหาความรู้เพิ่มเติมแทนการเข้าใช้บริการห้องสมุดและนิยมใช้ฐานข้อมูลในประเทศไทยมากกว่าฐานข้อมูลของต่างประเทศ ส่วนสื่อสังคมออนไลน์ที่นักศึกษาเข้าใช้งานในการติดต่อสื่อสารมากที่สุด คือ แพลตฟอร์ม messenger คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาคือ Instagram Direct คิดเป็นร้อยละ 21 โดยจะใช้สื่อสังคมออนไลน์ดังกล่าวในการทำงานกลุ่ม (Table 2)

Table 2 Number and percentage of social media usage behavior of the sample group (n = 220)

Internet usage patterns	n	%
Most used devices to access the internet		
Smartphone	157	71.4
Tablet	63	28.6
Time of the day that usually used to connect to the internet		
00.01 – 03.00 a.m.	5	2.3
09.01 – 12.00 a.m.	22	10.0
12.01 – 03.00 p.m.	6	2.7
03.01 – 06.00 p.m.	6	4.1
06.01 – 09.00 p.m.	87	39.5

Internet usage patterns	n	%
09.01 p.m. - midnight	91	41.4
Average time spent on the internet each day		
1 - 2 hours/day	6	2.7
2 - 3 hours/day	13	5.9
3 - 4 hours/day	50	22.7
5 - 6 hours/day	77	35.0
More than 6 hours/day	74	33.7
Proportion of online time on studying and searching for knowledge		
Less than 30 minutes/day	8	3.6
30 – 60 minutes/day	80	36.4
1 - 2 hours/day	76	34.5
More than 2 hours/day	56	25.5
The most used types of internet signals		
5G	49	22.3
Less than 5G (2G, 3G, 4G)	160	72.7
Internet signal at home	7	3.2
Hotspot	4	1.8
Monthly internet expenses		
Less than 300 baht/month	169	76.8
301 – 500 baht/month	43	19.5
501 – 800 baht/month	7	3.2
More than 800 baht/month	1	0.5
Social media usage for nursing study after the online learning		
Increase more	106	48.2
Same frequency	93	42.3
Decreased	21	9.5

ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการพยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19

การศึกษาความสัมพันธ์พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ($\chi^2 = 0.563$, $p = .453$) ชั้นปีที่ศึกษา ($\chi^2 = 2.653$, $p = .448$) และรายรับที่ได้รับต่อเดือน ($\chi^2 = 4.044$, $p = .132$) ไม่มีความสัมพันธ์กับ

พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการแพทย์พยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทอมล่าสุด (GPA) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการแพทย์พยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\chi^2 = 5.992, p = .05$) (Table 3)

Table 3 The relationship between personal information and behavior of usage social media for nursing students after the outbreak situation of COVID-19 in Nursing students of Princess of Naradhiwas University (n = 220)

Personal Information		Behavior of usage social media for nursing students			χ^2	Sig.
		Same frequency	frequency increases	Total		
Gender	Male	20	4	24	.563	.453
		83.3%	16.7%	100%		
	Female	150	46	196		
		76.5%	23.5%	100%		
Year of study	First-year student	40	8	48	2.653	.448
		83.3%	16.7%	100%		
	Second-year student	44	12	56		
		78.6%	21.4%	100%		
	Third-year student	49	20	69		
		71.0%	29.0%	100%		
	Fourth-year student	37	10	47		
		78.7%	21.3%	100%		
Grade Point Average (GPA)	Excellent (3.51 – 4.00)	63	11	74	5.992	.05*
		85.1%	14.9%	100%		
	Good (3.01 – 3.50)	93	37	130		
		71.5%	28.5%	100%		
	Fairly Good (2.51 – 3.00)	14	2	16		
		87.5%	12.5%	100%		

Personal Information		Behavior of usage social media for nursing students			χ^2	Sig.
		Same frequency	frequency increases	Total		
Income per month	More than 5,000 baht/month	17	2	19	4.044	.132
	3,000 – 5,000 baht/month	89.5%	10.5%	100%		
	Less than 3,000 baht/month	98	25	123		
		79.7%	20.3%	100%		
		55	23	78		
		70.5%	29.5%	100%		
Total		170	50	220		
		77.3%	22.7%	100%		

* $p < 0.05$

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น ผ่านอุปกรณ์สมาร์ทโฟนและใช้งานบ่อยที่สุดในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน คือ 18.01 – 24.00 น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ทบทวนบทเรียนและศึกษาหาข้อมูลเพิ่มเติมในการทำชิ้นงานตามที่ได้รับมอบหมาย ตลอดจนการส่งงานผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ส่วนใหญ่ใช้เวลาเฉลี่ยในการเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์อยู่ที่ 5 – 6 ชั่วโมงต่อวัน และใช้เวลาเฉลี่ยในการหาความรู้มากกว่า 30 นาทีขึ้นไป โดยกลุ่มตัวอย่างจะเลือกใช้อินเทอร์เน็ตแทนการเข้าห้องสมุดและนิยมใช้บริการฐานข้อมูลในประเทศไทยมากกว่าการใช้ฐานข้อมูลของต่างประเทศ สอดคล้องกับการศึกษาของ Bumrungsri et al. (2021); Mettathamrong et al. (2020) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่จะเข้าถึงสื่อสังคมออนไลน์ผ่านอุปกรณ์สมาร์ทโฟน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ติดตัวและสามารถเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตได้สะดวกตลอดเวลา โดยมีการใช้งานมากกว่า 2 ชั่วโมงต่อวัน และใช้เพื่อการเรียนมากที่สุด มีการค้นคว้าหาความรู้แทนการเข้าห้องสมุดมากขึ้น ซึ่งการใช้สื่อสังคมออนไลน์จะช่วยให้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและครอบคลุม

2. ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวราชนครินทร์ พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ที่เพิ่มมากขึ้นไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีที่ศึกษา และรายรับที่ได้รับต่อเดือน เนื่องจาก

นักศึกษาพยาบาลเกือบทั้งหมดเป็นเพศหญิง และ นักศึกษาทุกชั้นปีมีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นผลจากการที่นักศึกษาต้องใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อตอบสนองกับการเรียนรูปแบบใหม่ที่ใช้สื่อหรือแหล่งข้อมูลทางออนไลน์เพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นประชากรในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยของครัวเรือนและค่าแรงขั้นต่ำอยู่ในระดับต่ำสุดของประเทศ (Ministry of labour, 2024) ทำให้กลุ่มตัวอย่างต่างมีค่าใช้จ่ายในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตแทบไม่แตกต่างกัน ส่งผลทำให้พฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ไม่แตกต่างกัน

ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทอมล่าสุด (GPA) ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 อาจเป็นผลมาจากนักศึกษาที่มีผลการเรียนระดับดีขึ้นไปจะมีลักษณะพฤติกรรมที่ต้องการเรียนรู้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสื่อสังคมออนไลน์สามารถช่วยให้นักศึกษาค้นหาข้อมูลที่ต้องการเพิ่มเติมได้สะดวก รวดเร็ว และมีความทันสมัยเหมาะสมตามความต้องการของผู้ใช้งาน เป็นไปตามทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ (Jerasopon et al., 1998) ที่ผู้รับสารจะใช้สื่อเพื่อตอบสนองตามความต้องการของตน ซึ่งสื่อสังคมออนไลน์ในปัจจุบันมีความสะดวก รวดเร็ว ในการเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ และยังสามารถตอบสนองต่อการเข้าถึงแหล่งข้อมูลทั่วโลกได้อย่างไม่จำกัด (Anderson & Dron, 2011) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อทบทวนความรู้ ทำรายงานหรือแบบฝึกหัดและมีพฤติกรรมการใช้ข้อมูลในสื่อสังคมออนไลน์แทนการเข้าห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ Bumrungsri et al. (2021); Chuayphen et al. (2020) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีพฤติกรรมการใช้งานสื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนในระดับสูงที่สุด โดยใช้ในการดาวน์โหลดข้อมูลเพื่อให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ และข้อมูลที่ได้สามารถช่วยตอบสนองต่อการเรียนแบบ active learning ได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การเรียนที่ใช้สื่อสังคมออนไลน์ยังสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น (Wannathai et al., 2023) จากเหตุผลดังกล่าว ผลการวิจัยจึงพบว่า นักศึกษาที่มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้น เป็นนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับดีขึ้นไปมากที่สุด

สรุป

จากผลการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ มีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนทางการพยาบาลเพิ่มมากขึ้นหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 แต่เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลส่วนใหญ่มีเพศ ชั้นปีที่ศึกษา และรายรับที่ได้รับต่อเดือนคล้ายคลึงกัน ทำให้ไม่พบความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์ ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเทอมล่าสุด (GPA) ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียน

ทางการพยาบาลหลังสถานการณ์ระบาดของโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิตินั้น ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่มีผลการเรียนในระดับดีถึงดีมาก สื่อสังคมออนไลน์จึงเป็นเครื่องมือที่ตอบสนองต่อความต้องการในการเรียนรู้ทางการพยาบาลได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ทางการพยาบาลเพิ่มมากขึ้น ผู้สอนควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษาพยาบาลได้เข้าถึงระบบฐานข้อมูลที่มีความทันสมัย น่าเชื่อถือและมีความเป็นสากล สถานศึกษาควรมีบริการสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่เข้าถึงได้อย่างครอบคลุมและรวดเร็ว ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการใช้งานที่เพิ่มสูงขึ้น และจัดการเรียนการสอนที่มีการใช้สื่อสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยเพิ่มศักยภาพในการเรียนทางการพยาบาลให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในกลุ่มประชากรที่กว้างมากขึ้น เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบความสัมพันธ์และความแตกต่างได้
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เช่น การรับรู้ความสามารถตนเองในการใช้สื่อสังคมออนไลน์ รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียน เป็นต้น เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

รายการอ้างอิง (References)

- Anderson, T., & Dron, J. (2011). The theory and practice of online learning (2nd ed.). Athabasca University Press. https://www.aupress.ca/app/uploads/120146_99Z_Anderson_2008-Theory_and_Practice_of_Online_Learning.pdf
- Bumrungsri, P., Trasuwat, J., Rattanasat, S., Tarakan, A., Chamnankit, N., Pongtongmueang, N., & Srisuk, N. (2021). Behavior of Online Media Use of Students of Faculty of Nursing, Surattani Rajabhat University. *The 13th NPRU National Academic Conference Nakhon Pathom Rajabhat University*. https://publication.npru.ac.th/bitstream/123456789/1365/1/npru_110.pdf

- Cheung, C., Chiu, P., & Lee, M. (2011). Online social network: Why do students use facebook?. *Computers in Human Behavior*; 27(4), 1337 - 1343. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2010.07.028>
- Chuayphen, P., Kongprapun, N., & Pheukfak, S. (2020). Internet usage behavior of students of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi. *Journal of Liberal Art of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi*, 2(3), 543 - 556. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/art/article/view/248779>
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). Harper & Row.
- EDTA. (2022). *Thailand Internet User Behavior*. <https://www.etda.or.th/getattachment/78750426-4a58-4c36-85d3-d1c11c3db1f3/IUB-65-Final.pdf.aspx>
- Jarintanan, P., Waloh, W., & Nimu, N. (2025). *Factors related to Internet usage behavior after online learning in Nursing students of Princess of Naradhiwas University* (Research Report). Faculty of Nursing, Princess of Naradhiwas University.
- Jerasopon, P. (1998). *Principles and theories of communication*. Sukhothai Thammathirat Open University.
- Leelathakul, N., & Chaipah, K. (2013). Quantitative Effects of using Facebook as a Learning Tool on Students' Performance. In *Proceeding of The 10th International Joint Conference on Computer Sciences and Software Engineering* (pp. 99-104). Khon Kaen University. <https://doi.org/10.1109/JCSSE.2013.6567325>
- Mayer, R. E. (2002). Cognitive Theory and the Design of Multimedia Instruction: An example of the two-way street between cognition and instruction. *New Directions for Teaching and Learning*, 2002(89), 55 - 71. <https://doi.org/10.1002/tl.47>
- McCombs, M. E., & Becker, L. B. (1979). Using Mass Communication Theory. *Public Opinion Quarterly*; 36(2), 176 - 187. <https://doi.org/10.1086/267990>
- Mettathamrong, J., Pakpian, T., & Prajudtasri, P. (2020). A Confirmatory Factor Analysis Model of Internet Using Behavior in Daily Life of Thai Youth in the Social Media. *KKU Research Journal (Graduate Studies) Humanities and Social Sciences*, 8(3), 73 - 86. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/gskkuhs/article/view/247813>

- Ministry of labour (2024). *Notification of the Wage Committee on Minimum Wage Rate (No.1 3)*.
<https://www.mol.go.th/wp-content/uploads/sites/2/2025/01/ประกาศค่าจ้าง-ฉ.13-Eng2025.pdf>
- Santhuenkaew, T., Athikiate, K., & Namwong, T. (2024). Using Social Media to Promote Students' Learning Skills in The Digital Age. *Journal of Applied Education*, 2(5), 37 – 44.
<https://so16.tci-thaijo.org/index.php/JAE/article/view/963>
- Wannathai, P., Paojinda, A., Maneemorakot, T., Ruayrung, J., & Jaion, A. (2023). Effects of Using Online Instructions on Students' Learning Achievement and Learning Progression in the Small-Sized Secondary Schools in Phetchaburi Province. *Journal of teacher professional development*, 4(1), 76 - 86. <https://ph02.tci-thaijo.org/index.php/withayajarnjournal/article/view/247427>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (2nd ed.). Harper and Row.